Mennyezetkazettás templomok kutatásának irodalma

Üdvözlet

Kiáradás. Tegyetek tanítványokká minden népeket. Jézus születésétől az ökumenikus imahétig.

FEBRUÁR

MÁRCIUS

MÁJUS

ÁPRILIS

JÚNIUS

JÚLIUS

AUGUSZTUS

SZEPTEMBER

OKTÓBER

NOVEMBER

DECEMBER

Advent I. vasárnapja

» Advent II. vasárnapja

» Advent III.

» Advent IV. vasárnapjára

» Keresztelő János adventben

» Karácsony este

» Karácsony első napja

» Karácsony második napja

» Tamás vasárnap

» Utolsó vasárnap az évben

KALENDÁRIUM

Advent I. vasárnapja: „Az ige testté lett…”

Advent I. vasárnapja: „Az ige testté lett..."

„... Krisztusnak négy adventusa, eljövetele vagyon. Midőn a **testben** megjelent. Midőn a **szívbe** bészállt, és az embert megérinti. Midőn halála órájában **elmégyen az emberhez**. Midőn eljő **az utolsó ítéletre**."

János evangéliuma. 1:1 -től Kezdetben vala az Íge, és az Íge vala az Istennél, és Isten vala az Íge. Ez kezdetben az Istennél vala. Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, a mi lett. Ő benne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága**; És a világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt.** Vala egy Istentől küldött ember, kinek neve János. Ez jött tanúbizonyságul, hogy bizonyságot tegyen a világosságról, hogy mindenki higyjen ő általa. Nem ő vala a világosság, hanem jött, hogy bizonyságot tegyen a

VENDÉGHÍREK

2022. április 25., hétfő
Ünnep a Szőlősgazda Házában
Hálaadó istentisztelet keretein belül szentelték fel a Budaörsi Református Gyülekezeti Központot. Az igazi szőlőtő példázatát megidéző épület arra is ...

2022. április 24., vasárnap
„Krisztus követői pótolhatatlan értéket állítanak elő”
Leányfalun átadták a Ravasz László Emlékházat, Egyházi Gyűjteményt és Rendezvényközpontot, valamint felavatták az egykori dunamelléki püspök – a...

2022. április 22., péntek
A meglepetés
Felismerte, hogy saját, elveszettnek hitt éve – épp, mint az a reménytelennek tűnő cserép – új lehetőséget hordoz. Ott készülődik benne titokban a jöv...

2022. április 22., péntek
A teremtett világról felelősen
Ökogyülekezeti cím és díj pályázat a teremtett világról felelősen gondolkodó közösségeknek

2022. április 21., csütörtök
A szeretet a kulcs
Egy baranyai település, ahol nem egyre kevesebben, hanem egyre többen járnak templomba. De vajon hogy érik el azokat, akiknek nincsenek református gyö...

világosságról. Az igazi világosság eljött volt már a világba, a mely megvilágosít minden embert. **A világban volt és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt.** Az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadák be őt. Valakik pedig befogadák őt, hatalmat ada azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, a kik az ő nevében hisznek; A kik nem vérből, sem a testnek akaratából, sem a férfiúnak indulatjából, hanem Istentől születtek. **És az Íge testté lett és lakozék mi közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), a ki teljes vala kegyelemmel és igazsággal**

Advent I. vasárnapja: **„Az ige testté lett..."** (János 1:1)

Advent, vagy angyali üdvözlet története, képe nem csak a Bibliában van leírva, hanem nagyon régen, amikor még nem volt lehetőség a Biblia minden napi olvasására, nagyon sok templomban pontosan azon a helyen ábrázolták, ahol ebben az időben a felkelő nap megvilágította a mennyezetet, vagy korábban a templom hátsó északi falát. Az u.n. angyali üdvözlet ősképen mindig egy nagy kör van, ami a mi világunk a mi környezetünk. A kőrkoszorúra négy angyal, vagy tulipán érkezik a sarkok felöl, azaz e mi életünk, tudásunkon. lehetőségeinkhez képest kívülről. A négy angyal azt jelképezi, ahogyan ezt a világot a teremtő Isten meglátogatja, vagyis azt a pillanatot, amikor évről, évre belép az Istennek kegyelme, ereje, szeretete a mi személyes életünkbe. Ez a belépés olyan nagy jelentőségű minden évben, hogy hogy fel kell rá készülni és ez a felkészülési időszak az advent négy vasárnapja, vagy négy angyala.

Bod Péter, a XVIII. században élt ***magyarigeni*** prédikátor, egyúttal az első magyar irodalomtörténet írója szavai szerint „... Krisztusnak négy adventusa, eljövetele vagyon. Midőn a **testben** megjelent. Midőn a **szívbe** bészállt, és az embert megérinti. Midőn halála órájában **elmégyen az emberhez**. Midőn eljő **az utolsó ítéletre**."

Az új egyházi év és az ádvent kezdete egybeesik. Mindkettőt az újrakezdés, a reményteli várakozás jellemzi. Az advent a sötétségben az eljövetelre, a fényre várakozás időszaka. Miközben tudjuk, hogy Urunk eljövetelére nem csak 4 héten át kell várakoznunk, hanem életünk során folytonosan, mégis egy bensőséges, elcsendesülő időszak kezdőpontján állunk. Ehhez kapcsolódik János evangéliumának az első fejezete is, amelyet bevezetésnek, prológusnak neveznek. Erről a részről írtak a legtöbbet az elmúlt két évezred alatt, ennek ellenére még nem sikerült maradéktalanul feltárni az itt leírtak tartalmát és üzenetét. Műfaját sem sikerült meghatározni: mítoszként, himnuszként, énekként (enkomion) is foglalkoznak vele, vagy ezeknél is többet mondó bölcsességnek tartják. Mégpedig annak a bölcsességnek, amely megjelenik a földön, hogy az embereket vigasztalja, és élni tudjanak vele.

Kezdetben vala az Ige. Igen, ezt ismerjük, tudjuk, sokszor olvastuk, megtanultuk. Nem is kérdés számunkra, hogyan is kezdődtek a dolgok - noha valójában fogalmunk sincs róla. A világnak megvan a maga szép rendje: a megteremtése, és Isten szeretete által való megtartása, fenntartása. De azt is tudjuk és tapasztaljuk, hogy mindezek ellenében -az Ige, a fény, a tisztaság mellett - jelen van mindennek az ellenkezője is: a hazugság, a sötétség, a szenny. Mostanában különösen érzékenyek vagyunk a süllyedésre, az elsötétülésre minden téren: körülöttünk is, bennünk is fogyatkozik a fény, a remény.

Ez az evangéliumi fejezet gyaníthatóan egy korábbi keresztény himnusz felhasználásával gazdagodott. Most advent kezdetén, reményt kereső mivoltunkban két fontos kijelentés emelkedik ki belőle. Az egyik: **...és a világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt.** A nagyszerű csodát, hogy a világosság itt van körülöttünk, és fénylik a sötétségben (vagy a sötétség ellenére) - a lehető legnagyobb ajándéknak kell tekintenünk. Bármi történjék is, a világosság megszületett és fénylik minden körülmény között, akár tőlünk függetlenül is! Csakhogy a mondat másik fele keserű igazságot fogalmaz meg: **de a sötétség nem fogadta be** azt. Azt hihetnénk, világosság és sötétség kiegyenlítődik, de nem, a sötétség egészen különös módon viselkedik: nem fogadja be a világosságot. Mint a köves talaj, amely nem fogadja be az elvetett magot; mint a diák az iskolában, aki nem akar tanulni. Mintha az élet nem akarna életben maradni...Életünkre, világunkra pontosan ez az ige jellemző: a sötétség nem fogadja be a világosságot.

Nemcsak általában szólva a világ van a sötétség állapotában, hanem közvetlenül körülöttünk sajnos maga a nemzet és a nemzetet alkotó közösségeink is, így az egyházi közösségek, intézmények jó része, sőt a családok, és mi magunk is. Ezért olvassuk és mondjuk másoknak is minél többször: **„...a világosság a sötétségben fénylik",** akár meg is fordítva a szórendet: a világosság fénylik a sötétségben! Most, a sötétségből kiszabadulásra, megszabadulásra várva azon töprengünk, vajon sikerül-e? Vajon megmaradunk-e? Vajon képesek lesznek-e a fiatalok újra felépíteni a családokat, az egyházat, a nemzetet a világosság szerint? Vajon képesek leszünk-e követhető példát, jó tanácsot adni nekik, hogy ne csak a mostanra megmaradt világosságmorzsákat őrizzék, hanem a régen volt világosságba öltöztessék fel a világot?

Igen, itt van ez a súlyos ige: **„És a világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt".** Már-már el is keserednénk, de tágul a kör, hiszen a szó eredeti jelentése inkább az, hogy „felfogni", „megragadni", tehát nem a világosság teljes elnyeléséről, elutasításáról van szó! Nem úr a sötétség a világosság fölött, csupán erőtlen, képtelen a befogadására. Ezért ezekben a hetekben meg kell tanulnunk egy nagyon fontos dolgot: hogyan lehet a mindent elborítani akaró sötétség ellenére fényváró reménységben élni. Ahogyan több mint fél évszázaddal ezelőtt meg kellett tanulni a levert forradalom ellenére megmaradni és a fényt keresni. Annyiszor megtapasztaltuk már, hogy a legsúlyosabb helyzetben is van azért még egy-egy lépés, amit megtehetünk. Ha szinte összeroskadunk is, a legmélyebb ponton valami kicsi fényt, reménységet, lehetőséget mindig kapunk Istentől.

A másik fontos kinyilatkoztatás pedig ez: „**És az Íge testté lett és lakozék mi közöttünk",** s ez éppen most, advent első vasárnapján van, amire Bod Péter azt mondta: „... Krisztusnak négy adventusa, eljövetele vagyon. Midőn a **testben** megjelent..." Az Ige, amely által teremtette Isten a világot, amely tartalmazta a minden életet létrehozó erőt, és amely segítségével képesek lehetünk a világosság szerint élni, ez az IGE most testté lett. Fölfoghatóvá, befogadhatóvá, valósággá vált. De nem valahol messzi az időben, kétezer évvel ezelőtt, hanem MOST, a mai napon, és nem valahol távol tőlünk, mondjuk egy hatalmas nagy templomban, vagy valami arra érdemes helyen, hanem ITT lett az ige testté miközöttünk, akik ebben a templomban hallgatjuk, vagy akár az interneten olvassuk Isten igéjét. Persze, halljuk magunkban az ellenvetést, hogy ugyan! Hiszen a sötétségben élünk, hiszen ez a világ eljátszott már mindent! Hiszen itt már semmi sem érték, itt már minden romokban van! Ugyan, itt hogyan, hol, s kiben jelent meg Istennek IGÉJE?

Ahogy eddig megtanultuk a sötétségben felfedezni a fényt és követni a reménység sugarát, úgy most azt kell megtanulnunk nekünk, arra, amúgy teljesen alkalmatlan keresztényeknek, hogy most mi magunk cselekedjük meg Istennek igéjét. Bod Péter ezt mondja: „a testben megjelent" - a mi testünkben, a mi életünkben, családunkban gyülekezetünkben, nemzetünkben. Nekünk kell most megmutatni a világosságot másoknak, előkészíteni az utat Jézus születéséig. Most nem keseregnünk kell, azt várni, hogy bennünket igazoljon és istápoljon valaki, hanem a bennünk megtestesült igét kell cselekedeteinkben megismertetni már az advent alatt mindazokkal, akik körülöttünk élnek.

Hogyan lehetséges ez? Lehetséges-e egyáltalán? Igen, ahogyan az Élő Isten az ő angyalaival belépett az emberek életébe és megfogant,*befogadódott* Jézus, hogy világosságot hozzon a földre, ugyanúgy bennünket is képessé tett Isten Szentlelke arra, hogy Isten igéjét, az Isten féltőn szerető szerelmét cselekedjük minden imádságunkkal, gondolatunkkal, mozdulatunkkal a leghétköznapibb, legsötétebb helyzetekben. Most már nem csak a magunk életéről van szó, hanem az egész világról. Készülődjünk hát, és készítsünk fel mindenkit az Úr érkezésére, a fény kiáradására**.** Legyen az igét megtestesítő személyünk az ajándékunk másoknak, mert ahogy Pálnál olvashatjuk: **„A teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését."**

.

Ige az az erő, (logosz) amely segítségével az Isten megteremtette ezt a világot. Ebben a részben egyben új teremtést is jelent ez a szó. János szinte mindig több értelmű kifejezéseket használ, ezért nehézkes a fordítás. Van, aki „szó"-nak fordítaná. Az biztos, hogy nem a teremtés folyamata, vagy részletei az érdekesek, hanem az, hogy ez az „ige" az ISTENHEZ tartozik, s nem a teremtettséghez. Ráadásul azonos az Istennel, egylényegű.

ÍGE (1)

IGE, (1), (l. ÍG elvont gyök); fn. tt. ígét v. igét. Általános jelentése: szó; beszéd; csaknem az ami a hellén hch szóé. Katalin első prózai legendájában (1519-től) jöge v. iöge (yewge) is. **"Demaga (mindazáltal) minekelétte elkezdenéjek (= elkezdenők) magyerázni (így) az ő mártíromságát, annakelétte lássuk meg, hogy micsoda ez iöge (palóczosan): mártir. Imár ez ige (rendesen) szintén magyer szóvá vált."** (Toldy F. kiadása).

A Bécsi codexben szintén találjuk üge alakban is. **"Nincs illyen némberi földön személyben, szépségben és ügéknek értelmében."** (Non est talis mulier super terram in aspectu, in pulchritudine et in sensu verborum).

Föntebb ‚íge' is**: "Mend ez igék ked(ég) kelletének Olofernes előtt."** (Judith XI. fejezet).

Molnár Albertnél idea, notio, Begriff szókkal is értelmezve találjuk.

Különösb jelentései a mai (*XIX. sz. második fele*) gyakorlatban:

1) Szoros nyelvtani ért ....

2) Evangyéliomi ért. am. a görög logoz, mely alatt a második isteni személy értetik. Kezdetben vala az Íge, és az Íge Istennél vala, és az Isten vala az Íge. Az Íge testté lőn, és mi bennünk lakozék. (János ev. I.).

3) Egyházi ért. szent tan, szent oktatás, keresztény tanítás. Isten igéjét hirdetni, hallgatni. Nem csak kenyérből él az ember, hanem minden igével, mely Isten szójából származik. (Máté. 4.).
"Ő Szent Fiában gyönyörködjetek,
Nagy szeretettel benne higyjetek,
Szent igéjében ékeskedjetek,
Az Isten népét ti őrizzétek."
Panaszló ének 1549-ből. (Thaly K. gyüjt.).
4) Babonás mondat vagy szó, valakinek megrontására. Innen: megigézni valakit, megigézni a kis gyermeket.

Világosság az az erő, amely az életet tartalmazza és az ígétől (logosztól) származik, a teremtett világ nem fogadja be, de Jézus

Krisztusban újra megjelenik, mint új teremtés.

VILAGOSSÁG

(vil-ág-os-ság) fn. tt. világosság-ot, harm. szr. ~a. Szabatosan véve, világtól, mint látási kellékanyagtól származó tulajdonság, vagy állapot; ily értelemben különbözik a világtól, ez jelenti az anyagot, illetőleg okot, mely a világosságot mint okozatot eszközli. Igy különböznek egymástól a homály és homályosság, fény és fényesség stb. A kis világ kevés, a nagy világ sok világosságot terjeszt.

Ha a sötét szobában világot gyújtanak, világosság terjed el benne. "És mondá Isten: Legyen világosság, és lön világosság. És látá Isten a világossságot, hogy jó, és elválasztá a világosságot a sötétségtől, és nevezé a világosságot napnak és a sötétséget éjnek". (Mózes I-ső könyve Káldi után Tárkányi B. József szerént). Átv. ért. fogalmak, ismeretek tulajdonsága, mivolta, melynél fogva határozottak, kétségtelenek, igazak.

János evangéliumának prológus, bevezető része értelmezhető teremtéstörténetként. Ennek megfelel az Ószövetség teremtéstörténete. A Biblián túl pedig az összes teremtéstörténet ide tartozik.

http://mek.oszk.hu/00100/00192/html/001.htm ,

Cz-F. TERĚMTÉS

(ter-ěm-t-és) fn. tt. terěmtés-t, tb. ~ěk, harm. szr. ~e.

1) Szoros ért. **a mindenható Isten cselekvése, mely által a mindenséget létrehozta.** A világ teremtésétől fogva számított időszak.

2) Jelent teremtett dolgot és állatot; különösen embert, mint a földi lények közt az Istennek legnemesebb müvét; másképp: teremtmény. Áldott egy teremtés. Gonosz, nyomorú teremtés. Egy teremtés sem volt jelen, azaz senki.

Jubileumi kommentár: János I. rész / János 1,1-18. Prológus.

Az evangélium bevezetését általában prológusnak nevezi a szakirodalom. Azonban nem abban az értelemben bevezetés a prológus az evangélium elején, mint ahogyan általában egy irodalmi mű esetében szokásos, így pl. Lukács evangéliumának a bevezetése is, amely tájékoztat a mű eredetéről, indítékáról, céljáról. János evangéliumának prológusa nem szabványos; megszokott értelemben bevezetés, sem formáját, sem tartalmát illetően. Formája költői, amelynek keretén belül néhány helyen prózai részlet van beillesztve. A költői formában ilyen prózai részlet a Keresztelő János megjelenéséről és küldetéséről szóló bizonyságtétel. Amennyiben ezt a részletet, vagyis a 6-8. és a 15. verset kiemeljük a prológusból, egy ritmikus, többnyire három és kétsoros himnuszt kapunk. Néhány írásmagyarázó kiemeli még a himnusz összefüggéséből a 12. vers utolsó egységét és a 13. verset is. A ritmikus mondatok megfelelnek a héber költészet követelményeinek. Ugyanezt a formát találjuk a prófétáknál is, több helyen, és a bölcsességirodalomban. - Tartalma három alapvető jelentőségű kijelentést foglal magába. Az első így fogalmazható meg: a logosz az őskezdetben Istennél volt (1. v.); a második ezt mondja: a logosz a világban volt (10. v.); a harmadik így hangzik: a logosz testté lett (14. v.). Ezt a három jelentős témát fejti ki a prológus, szól a logosz létéről, lényéről úgy, hogy átfogó képet ad munkájáról. A harmadik egység és az utána következő részlet átvezet az egész mű, az evangélium főtémájához. Az evangélista ebben a munkájában a testté lett logosz dicsőségét ábrázolja, a testben lévő dicsőség Krisztusáról tesz bizonyságot, az emberként megjelent örökkévaló Fiú megváltó munkáját hirdeti. Azért volt szüksége prológusra, hogy himnikus formában átfogó jellegű hitvallást szólaltasson meg Krisztusról, akinek földi egzisztenciáján átragyog mennyei dicsősége. János prológusa semmi kétséget nem hagy a tekintetben, hogy ki volt a földi Jézus lénye szerint, kezdettől fogva. Az ember csak akkor értheti meg őt, ha ismeri lényét, tud isteni eredetéről. A prológusnak az a feladata, hogy bevezessen az evangéliumba. Az evangélium egészével szoros kapcsolatban van, el egészen odáig, hogy azonos a témája és fogalmi készlete. A logoszról tesz bizonyságot az evangélium, konkrétan szemléltetve azt, amit a prológus általánosságban szólaltatott még. Az összhang nyilvánvaló az evangélium és annak bevezetése között. Ugyanazokat a fogalmakat idézi a bevezető részlet, amelyek az egész evangélium legjellemzőbb fogalmai, kulcsfogalmak, így pl. a „világosság" (4. v.); „a bizonyságtétel" (7. v.); „a világ" (10. v.); „a dicsőség" és „az igazság" (14. v.). A prológusban Istenről van szó, akinek léte megelőzte a történelmi kort, a teremtett világ létét, és arról az emberi logika által nem követhető eseményről, hogy a teremtett világon kívül lévő Isten e világba lépett, testté lett. A nem látható Isten emberként tette láthatóvá magát, kijelentést adott és kijelentést ad. Az evangéliumban az elbeszélő úgy szólal meg, hogy még az az elhatárolás sincs meg a szerző és az olvasó között, ami az 1Jn 1:1-4-ben. Itt a beszélő személyét és a hallgató személyét egybekapcsolja a többes szám első személyű formával. Az elbeszélő úgy adja elő mondanivalóját, mint aki egynek tudja magát azokkal, akiknek az evangélium szól. A prológus kultikus-liturgikus költemény formája hitvallásként szólaltatja meg Isten páratlan jelentőségű kijelentését.

Copyright © 2008 Parókia Portál, Minden jog fentartva.

Látogatók ma: 40, összesen: 351274